

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De psalmen zijn het gebeds- en liedboek van Israël.

Teksten ontstaan vanuit het leven zelf.

Vanuit vreugde, verwondering, en de diepte van wanhoop, verlatenheid, ballingschap.

Ze klagen, ze jubelen, ze denken, ze vertwijfelen. Ze roepen het uit naar God.

Ze zijn een antwoord van de mensen op God, of een vraag, of een aanklacht.

Ze geven woorden aan diep menselijke ervaringen en gevoelens, aan hoop.

Ze zingen soms tegen de klippen op.

Opera zangeres Francis Broekhuizen, ze speelde zuster overste in de musical de Sound of Music en is regelmatig te zien op tv, gaf haar memoires te titel: Bij twijfel hard zingen.

Kijk naar hoe er muziek wordt gemaakt in de metrostations in de Oekraïne, die geworden zijn tot schuilkeiders. Zoek maar eens op youtube. Muziek als een antwoord op de angst. Muziek als antwoord op oorlog.

Bij twijfel hard zingen- zo kan het ook zijn met de psalmen. Jezelf moed in zingen.

Het zijn woorden die we nog steeds zingen. Als je ze vroeger als kind heb moeten leren heb je misschien de ervaring dat ze je soms te binnen schieten, dat ze in je omgaan.

De psalmen zijn geloofswaarden, levenswoorden. Die we mee kunnen blijven bidden, zingen. Als we zelf geen woorden hebben.

Waarmee we ons voegen in een groot koor van stemmen, door alle eeuwen en generaties heen.

Vandaag lezen we die eerste psalm die begint met een zaligspreking: Gelukkig de mens die vreugde vindt in de wet van de EEUWIGE.

Dit gaat over hoe te leven.

Hij zal zijn als een boom, geplant een stromend water.

Geluk en bloei worden gekoppeld aan de wet.

Nu roept de wet wellicht andere associaties bij ons op.

Wet, dat zijn geboden en verboden. Dat grenst af.

Dat kan ons benauwen. Wet, dat is vooral alles wat niet mag. Waar leven wordt ingeperkt. Hoe zo geeft dat dan bloei en leven?

Wat is dan de wet?

De wet in het Oude Testament is de Tora, dat zijn die eerste 5 boeken in de Bijbel toegeschreven aan Mozes, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. Kern van de Tora is het bevrijdingsverhaal uit Egypte. Het volk van slaven dat werd vrijgemaakt en op weg ging naar het beloofde land. Zo ontstond het volk Israël, lerend hoe vrij te leven. Gedragen en geborgen in een verbond met God en met 10 geboden over hoe met God en met elkaar samen te leven.

Heb oog voor de vreemdelingen, weduwen en wezen

Bedenk dat je je zelf slaaf was in Egypte, spreekt de HEER, daarom gebied ik je zo te handelen.

Wees geplant in die wet.

Stevig.

Dan ben je als een boom geplant aan stromende water.

Dan draag je vrucht.

Dan kom jij tot bloei, met dat de mensen om je heen tot bloei komen.

Leef je zo dan heb je substantie.

Dan ben je geaard.

Anders waai je zo weg.

Dat stromende water, dat doet denken aan levend water.

Het staat niet stil, het is in beweging.

Daarmee zal je gevoed worden. Een boom neemt het water in de grond op door zijn wortels en het stroomt door de gehele boom zodat de bladeren groen kunnen zijn. Het water stroomt door de boom heen.

Aan deze psalmt 1 moest ik denken bij Johannes 14.

De Geest van de waarheid woont in jullie en zal in jullie blijven.

Ik, jesus, ben in mijn Vader, jullie zijn in mij, en ik ben in jullie.

Wie mijn geboden kent, en zich er aan houdt, die heeft mij lief.

Jezus houdt een lange toespraak aan de dis van het laatste avondmaal.

Voor de laatste dingen zullen gebeuren zijn er laatste woorden.

Om de leerlingen voor te bereiden op wat komt.

Ik ben de weg, de waarheid en het leven zegt Jezus.

En straks geef ik je de Geest van waarheid.

Ik leef, en ook jullie zullen leven.

Het zijn wonderlijke, mystieke woorden.

Wat is dan waarheid?

Waarom is dat zo belangrijk?

Wat is dan het leven? Ook als de wereld het niet ziet?

Waarheid kan ook zo'n woord zijn dat benauwt. Alsof het afgrenst. Beperkt.

Dit wel, dat niet.

Zouden we deze verzen uit Johannes kunnen lezen als een psalm?

Een psalm voor mensen die straks zullen voelen alsof ze alle hoop verloren hebben. Alsof de nieuwe wereld die met Jezus begonnen was al is afgebroken in de knop.

Maar we zingen: de Geest van waarheid zal met ons zijn. De waarheid dat Jezus niet dood is, maar leeft. De wereld ziet het niet, maar wij wel. We zullen niet alleen zijn.

AMEN